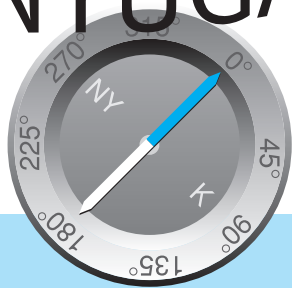

NYUGAT-MECSEKI Tájoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Tájékoztató körút a Nyugat-Mecsekben

Február közepétől március elejéig tájékoztató körút zajlott a Nyugat-Mecsekben. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. szakembereinek és vendégeinek előadásaira mind a kilenc NyMTIT-es tagtelepülésen sor került. A két évente megrendezett körút célja a helyi lakosság személyes tájékoztatása volt a környezetükben zajló kutatásokról és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének hazai és nemzetközi fejleményeiről.

Február 14-én, Bodán tartották meg a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás tagtelepüléseire tervezett tájékoztató körút első állomását. Ez alkalommal Kovács Győző, Boda polgármestere, a társulás elnöke, valamint Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója is előadást tartott. Az összesen kilenc helyszínen lebonyolított eseményen sok előadó fordult meg, több szemszögből is megvizsgálva a radioaktív hulladékok kezelésével kapcsolatos tudnivalókat, valamint a környezetvédelem és egyéb, a helyiek tájékozottságát segítő témaköröket. Minden településen egy kérdőív kitöltésével kezdődött a program, melynek segítségével az érdeklődők radioaktív hulladékokkal kapcsolatos véleményét és ismeretét mérték fel. Ennek kiértékelése még a helyszínen megtörtént, és egy előadás formájában meg is vitatták az eredményeket. Annyit már ki lehetett deríteni, hogy a nyugat-mecsekiek sokkal tájékozottabbak mind az uniós, mind pedig a magyar átlagnál az érintett témaköröket vizsgálva. Ez az itt már évek óta folyó tájékoztató tevékenységnek köszönhető,

Dr. Kereki Ferenc „Bányászat és/vagy Építés” című előadásával mutatkozott be a bodaiainak

valamint annak, hogy a helyiek is sokkal jobban érdeklődnek a kutatások iránt, hiszen azok a környezetükben zajlanak. Az igazi, reprezentatív eredményekre, a március hónapban lezajlott közvélemény-kutatás kiértékelése után lehet számítani. A Tájoló című újság részletesen is beszámol majd az eredményekről.

Kovács Győző előadóként is részt vállalt a programból

A J Á N L Ó

A bányász hagyományoktól az RHK-ig

Interjú készítettünk Dr. Kereki Ferencsel, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. tavaly év végén kinevezett ügyvezető igazgatójával. A társaság vezetője szakmai múltjáról, az RHK-val kapcsolatos terveiről és magánéletéről is beszélt lapunknak.

(5. oldal)

Paks biztonsága megkérdőjelezhetetlen

Március 11-én természeti katasztrófa sújtott le Japánra. A hazai szakemberek már többször megszólaltak annak kapcsán, hogy az ott történtek semmilyen veszélyt nem jelentek Magyarországra. Fellegi Tamás nemzeti fejlesztési miniszter március 23-án pedig Paksra utazott, hogy megtekintse hazánk egyetlen atomerőművének földrengésvédelmi rendszerét és tájékozódjon az itteni szakemberek felkészültségéről.

(6. oldal)

Konferenciával zárult az akadálymentesítési program

21 település, közel 562 millió forint fejlesztési támogatáshoz jutott a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány 2009 tavaszán meghirdetett és tavaly lezárult komplex akadálymentesítési pályázatán. Az alapítvány 2011. február 25-én programzáró konferenciát szervezett a pályázat eredményeinek, tapasztalatainak ismertetésére.

(8. oldal)

Látogatóban járt a társulás

Február 10-én az NyMTIT küldöttsége szakmai látogatást tett a Pest megyei Püspökszilágyban található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban. A társulás képviselői megelégedéssel nyugtázták a hallottakat és látottakat. Megállapították, hogy tapasztalatuk szerint a hazai radioaktív hulladék elhelyezése megnyugtató módon valósul meg itt is.

(8. oldal)

Metszési bemutató Kővágószőlősen

„A tavaszra még várni kell” – ez volt a gazdák véleménye a Zsongorkő Baráti Kör kertészeti munkacsoportjának zárórendezvényén, február 27-én Kővágószőlősen. Ez eseményen hasznos szakmai tanácsok hangzottak el.

(8. oldal)

FALVAK HÍREI

NYMTIT HÍREK

Az NyMTIT 2011. január 31-én tartotta idei első ülését Bodán. Az ülés napirendjei között szerepelt az RHK Kft. és a társulás közötti szerződés aláírása, valamint a 2011. évi költségvetés megtárgyalása.

Február 10-én az NyMTIT tagtelepüléseinek polgármesterei látogatást tettek a püspök-szilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló létesítményében. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. által üzemeltetett Pest megyei telephelyen a Magyarországon keletkező intézményi hulladékokat tárolják.

A magyarországi radioaktív hulladékok elhelyezésében érdekelt társulások, az Izotóp Tájékoztató Társulás (ITT), a Társadalmi Ellenőrző és Információs Társulás (TEIT), a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT), valamint a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás (NyMTIT) elnökei részt vehetnek az Atomtörvény módosításának tárgyalásain, mely az előzetes tervek szerint több fordulóból áll majd.

BAKONYA

A képviselő-testület elfogadta a település 2011. évi költségvetését.

A településen február 28-án került megrendezésre az RHK Kft. munkatársai által szervezett tájékoztató előadás.

A településen április 1-jével elindul a közmunka program. A tervek között szerepel a falu közterületeinek rendbetétele.

BODA

Január 29-én került sor a hagyományos helyi bormustrára és borszentelésre. Hamzau Relu atya szentelése után borszakértők minősítették a hozott borokat, majd vacsora következett, amely alatt a résztvevők megízlelhették a gazdák borait.

Február 14-én megkezdődött az NyMTIT tagtelepüléseinek végigvonuló tájékoztató körút. Anyitóelőadást Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója tartotta, majd Szabó Attila, az RHK Kft. kommunikációs vezetője a helyben kiosztott és kitöltött kérdőívek alapján összehasonlítást tett az ott kapott eredmény, az EU, valamint a 2009-es közvélemény-kutatási adatok között.

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából, színvonalas műsorral emlékeztek meg az 1848-as forradalom és szabadságharc eseményeiről a Bicsérd–Boda–Zók Általános Iskola tanulói.

Befejeződött a horgászto rekonstrukciója, a tavaszi időjárásnak köszönhetően már 15 mázsza halat sikerült betelepíteni.

BÜKKÖSD

Január 14-én átadták a csatorna-beruházás munkaterületét a kivitelező cég számára. A kivitelező első ütemben a tisztítótelepre vezető út és a tisztítótelep megépítésével, valamint az átemelő szivattyúk telepítésével kezdi a munkálatokat. A műszaki átadás október 31-én várható. Jelenleg teljes kapacitással zajlik a településen a szennyvízcsatorna építése, a munkálatok közel 40%-os készületen vannak.

A képviselő-testület elfogadta az idei költségvetést, amiben a csatorna-beruházás mellett kisebb fejlesztések is helyet kapnak, például a Dózsa György utcai járdafelújítás második üteme, aminek várható költsége körülbelül 1,5 millió forint lesz.

A településen február 17-én került megrendezésre az RHK Kft. által szervezett tájékoztató előadás.

Különböző energetikai pályázatok előkészítésén dolgozik az önkormányzat.

CSERDI

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány pályázatának segítségével útbaigazító táblák kerülnek kihelyezésre a településen, melyek segítségével a településre érkezők könnyebben tájékozódhatnak.

Az IKSZT pályázati forrás felhasználásával megkezdődtek a tervezett kivitelezési munkálatok a településen.

Elkészült a település óvodájának ÁNTSZ engedélye, ennek birtokában elkezdődhetnek a kivitelezési munkálatok. A tervek már korábban elkészültek.

Kállai Ernő kisebbségi ombudsman baráti látogatást tett a településen, megbeszélést folytatott a képviselő-testület tagjaival, ezután rövid sétát tett a faluban, ahol a cserdi lakosokkal is találkozott.

Megkezdődött a munka az önkormányzat tulajdonában lévő területeken: 2 hektáron burgonyatermesztés, 0,5 hektáron fokhagymatermesztés, 0,5 hektáron hagymatermesztés, valamint fakitermelés zajlik.

Elindult a közmunkaprogram a településen, melynek keretén belül 17 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség.

CSERKÚT

A hónap közepén befejeződött a körjegyzőség és a polgármesteri hivatal akadálymentesítése, mely munkálatok pályázati pénz segítségével valósultak meg. A közel 22 milliós beruházásból bejáratú liftet és speciális vizesblokkot építettek. A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány keretében megvalósult beruházás műszaki átvételére a hónap végén kerül sor.

A képviselő-testület megtárgyalta és elfogadta a település 2011. évi költségvetését. Elszámolásra került a „Norvég Alap” által támogatott beruházás költségvetése is.

FALVAK HÍREI

A településen február 21-én került megrendezésre az RHK Kft. által szervezett tájékoztató előadás.

HELESFA

Az önkormányzat bebútorozta és berendezte a 3 éve épült klubhelyiséget, mely közel 50 fő összejövetelét (születésnap vagy bármilyen arra érdemes kisebb rendezvény) hivatott szolgálni, szép környezetben. A település fiataljai nagy örömmel vették birtokba az új létesítményt. A község nagyobb rendezvényeinek továbbra is a „Barlang” rendezvényterem, illetve a kultúrház ad teret.

Elkészült a falu 2011. évi költségvetési koncepciója, melyben a működési költségek szinten tartása mellett garázsépítés a falubusz, betonút- és járdaépítés, padok és kandeláberek kihelyezése a sportcentrumba, valamint kisgép-vásárlások (kaszagép, hómaró) vannak betervezve.

A képviselő-testület megtárgyalta és jóváhagyta a körjegyzőség és az önkormányzat 2011. évi költségvetését, melyet alapvetően a takarékos gazdálkodás jellemez. Az idei évi tervek között szerepel a megkezdett nagy tő beruházás befejezése, néhány kisebb volumenű beruházás, mint például garázsépítés, a betonjárda és az árokérsű felújítása, egy szoborpark létrehozása, valamint kisebb gépek vásárlása. Alapfeladat lesz az önkormányzat meglévő értékeinek állagmegóvása, karbantartása, valamint a visszafogott működési költségvetés biztosítása.

Folynak a településen a tavaszi karbantartási munkák. Kiemelt feladatként határozták meg a temető rendbetételét, az elhagyott sírhelyek gondozását, melyet az önkormányzat végez.

HETVEHELY

Az Erdőgazdaság és az Önkormányzat együttműködésének eredményeként 64 köbméter tűzifa lett kiosztva a településen a szociálisan rászorultaknak.

Zajlik a közbeszerzési eljárás a szennyvíz-beruházás kivitelezési munkálataival kapcsolatban.

Február elején a település polgáraiból álló csoport – kiegészülve Szentkatalin és Okorvölgy községek közbiztonságáért tenni akaró lakosokkal – megalakította a Hetvehelyi Polgárőr Egyesületet. A 32 fős alapítótárság Gyenei Jánost választotta meg elnöknek.

A településen február 17-én került megrendezésre az RHK Kft. által szervezett tájékoztató előadás.

KÖVÁGÓSZÖLŐS

A LIEDER pályázat segítségével 4,8 millió forint támogatást nyert az önkormányzat a Helytörténeti Múzeum anyagának felújítására.

Január 22-én került megrendezésre a hagyományos Vince-napi bormustra, a Zsongorkó Baráti Kör kertbarát munka-csoportjának szervezésében. A 2010-es évet Havrán István borász értékelte a gazdák részére, Relu atya pedig megáldotta a gazdák által hozott borokat.

A képviselő-testület 2011. évi tervei között szerepel az általános iskola udvari térburkolatának elkészítése, parkolók kialakítása, valamint az óvoda játszótérének felújítása.

Az IKSZT pályázaton 51 millió forint támogatást nyert el a település, ennek felhasználásával a kultúrház teljes felújítására, bővítésére illetve átalakítására is sor kerül. A beruházás befejezése után egy új közösségi tér jön létre a településen.

A Zsongorkó Baráti Kör hagyományos borversenyére március 30-án került sor, a Művelődési Házban. A termelők március 28-án délután adhatták le bormintáikat, az eredményhirdetés pedig április 9-én lesz.

KÖVÁGÓTÖTTÖS

Megkezdődött a település Angster-orgonájának felújítása, melyre az önkormányzat 3 millió forint pályázati forrást nyert. Pünkösdkor egy átadó ünnepséget is terveznek. Az eseményt egy orgonahangversennyel szeretnék zárni.

A Kővágótöttösi Falufeljesztő és Környezetvédő Egyesület tagjaiból álló küldöttség látogatást tett a pécsi Orgonaépítő Manufaktúránál. A látogatás célja a település felújítás alatt álló orgonájával kapcsolatos munkák megtekintése volt.

Elfogadták a körjegyzőség és a település 2011. évi költségvetését, valamint eldőlt, hogy módosítják a Helyi Építési Szabályzatot és a rendezési tervet.

Az önkormányzat megrendelte a Petőfi utca víz- és csatornahálózatának bővítési terveit.

Elkezdődött a közcélú foglalkoztatás, egyelőre csökkentett munkaidővel és létszámmal.

Tájékoztató körút | 2011

Képriport

Kovács Győző polgármester maga is megválaszolta a kérdéseket, melyet minden településen feltettek a résztvevőknek egy kérdőív formájában

Szabó Attila, az RHK Kft. kommunikációs vezetője minden településen jelen volt, a kérdőívekre adott válaszok elemzéséből tartott előadást mindig érdeklődve figyelték a helyiek

Voltak települések, ahol példamutató módon telt bázzal fogadták az előadókat

Örömteli volt, hogy sok helyen a gyermekek is részt vettek a kérdőívek kitöltésében és a programokon

Ötvös Zoltán, a Népszabadság szakírója két helyen is megtartotta élvezetes előadását a környezetvédelem hazai helyzetéről

A legtöbb és a legjobb kérdést feltevők díjban is részesültek

A bányáshagyományoktól az RHK-ig

Beszélgetés Dr. Kereki Ferencsel, az RHK Kft. új ügyvezető igazgatójával

– Kereki úr, Önt a tavalyi év végén nevezték ki a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. ügyvezető igazgatójává. Az azóta eltelt hónapok tapasztalatai alapján már bizonyára van elképzelése a jövőről, de mindezek előtt kérem, mutassa be magát olvasóinknak! Komoly szakmai múltat tudhat maga mögött, pályáját bányamérnökként kezdte. Miért épp bányamérnökként tanult?

– Bányavidéken nőttem föl, Miskolc egyik kerületében, Percesen. Ott szinte minden második ember bányász volt, és ez az egész család életét meghatározta. Bányásznak, amikor a velem egyidős gyerekek örömmel mutogatták nekem a költőpénzüket, amit az édesapjuk a hűségjutalmából adott nekik, én mindig kicsit szomorú voltam, hogy az én apám nem bányász. Viccet félretéve, világlemben szerettem a természetet, és a bányára is kicsit úgy tekintettem, mint a természet részére. Kezdetben erdőmérnök akartam lenni, végül Percés bányász-hagyományai győztek. 1982-ben kaptam meg bányamérnöki diplomámat a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen.

– Szakmai múltjára térve azt hiszem nyugodtan mondhatjuk, hogy „házon belülről” került az RHK ügyvezetői székébe.

– Mérnökként, első munkáim a bányászati technológiák kidolgozására és alkalmazására vonatkoztak, később a termelés irányítása volt a feladatom. Csaknem húsz éve Pécsre költöztem, ahol 16 évet töltöttem a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Bányakapitányságán. Az utolsó 10 évben az államigazgatási szerv vezetője voltam ott. Ez a pozíció tette szükségessé, hogy jogi diplomát szerezzek – ennek egyébként azt hiszem, ügyvezetőként is jó hasznát veszem majd. Eddigi szakmai pályám egyik legfontosabb részeként gondolkodok a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabály-előkészítésében vállalt feladataimra – szerintem ez is hozzájárult ahhoz, hogy „házon belülre” kerüljek. 2009-től a bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló kiviteli munkáinak építésvezetőjeként tevékenykedtem, és részt vettem a felszín alatti térrészek kialakításának tervezési feladataiban is. Szóval ezt a térséget az RHK tevékenységi körének igen jól ismerem. Valószínűleg ez is hozzájárult ahhoz, hogy az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója 2010. november 15-ével engem nevezett ki a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. új ügyvezető igazgatójává.

– Mit tart a legfontosabb feladatának most?

– Természetesen vannak megkezdett munkák, elfogadott tervek, amiket folytatni kell. Ami a közeljövőt illeti, változatlanul a bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló továbbépítése élvez prioritást. A felszíni tárolóban már csupán 600 hordó Pakról érkező kis aktivitású hulladék befogadására van engedélyünk, és ezt a keretet az idei évben ki is használjuk majd. Leginkább a felszín alatti munkálatokra kell koncentrálnunk: várhatóan a jövő év első felében készül el az első

két tárolókamra, a következő fél év az engedélyeztetési eljárással telik majd. Ezt követően szállítjuk le az addig a felszíni létesítményben biztonságosan, de ideiglenesen tárolt hordókat a kész kamrákba. További tárolókamrák a paksi atomerőmű hulladéktermelésének függvényében épülnek majd.

Kiemelten fontos feladatommak tartom az RHK szervezeti átalakítását. Azt szeretném, ha minél több olyan szakember dolgozna nálunk, aki megfelelő rálátással, gyakorlattal, szakértelemmel rendelkezik ahhoz, hogy részt tudjon venni akár a stratégia kialakításában, akár a projektek irányításában. A lényeg, hogy ne külső cégek határozzák meg a tennivalóinkat, hanem belülről szerveződjön a munka. Ezért szeretnék létrehozni a cégen belül egy mérnöki irodát.

– Említette, hogy vannak megkezdett munkák, melyekben Bátaapátia a prioritás. Melyek a kiemelt feladatok ezen kívül?

– Fontos, hogy a paksi Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolóját további modulokkal bővítsük. Mint ismeretes, az atomerőmű tözsomszedságában lévő létesítményben az erőmű elhasznált fűtőelemeit tároljuk 50 évre. Ez a feladat akkor oldható meg biztonságosan, ha mindig rendelkezésre áll annyi tárolókapacitás, amennyi a kiégett fűtőelemek várható mennyiségéhez szükséges. Ennek érdekében bővítjük modulonként ezt a tárolónkat.

Püspökszilágyi telephelyünkön, a Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolónál (RHFT) is várhatóak további fejlesztések, erről egy terv is készült már. Ez a létesítményünk, ahol a kis és közepes aktivitású intézményi – tehát nem atomerőművi eredetű – radioaktív hulladékokat tároljuk, az idén lesz 35 éves. Szükség van a folyamatos fejlesztésre. A korábbi évek felújításai nyomán újabb berendezések modernizálását céloztuk meg.

Ami a távlati terveinket illeti: a bátaapáti munkálatok befejezése után a nyugat-mecseki kutatásokra szeretnénk koncentrálni. Ebben a térségbe egy mélygeológiai kutatólaboratóriumot tervezünk, ami a nagy aktivitású hulladékok tárolására alkalmas terület felkutatására készül majd. Ennek a laboratóriumnak a helyét a majdani vizsgálatok jelölik ki. Határidőkről itt nehéz beszélni, hiszen a kutatások nagyon sok időt igényelnek majd. Ám a nagy aktivitású hulladékok végleges elhelyezése világszerte is még csak a jövő zenéje.

– Mi a véleménye a radioaktív hulladék-kezelés hazai helyzetéről, megfelel a nemzetközi normáknak?

– Azt gondolom, hogy Magyarországon magas színvonalon végzett és biztonságosan kivitelezett radioaktív hulladék-kezelésről beszélhetünk, amit a hazai szabályozás eddig is a legmesszebbmenőkig megkövetelt. A tervek szerint Magyarország EU-s elnöksége alatt elkészül egy direktíva a radioaktív hulladék-kezelésről, ami a tagországok szabályrendszerét és gyakorlatát lesz hivatott összehangolni. A magyarországi gyakorlatban ez nem jelent majd komoly változást, hiszen a hulladékok hazai kezelése eddig is mindenben megfelelt a nemzetközi normáknak. Magyarország egyébként nemzetközi szerződésekben vállalta azt is, hogy határain belül gondoskodik a nagy aktivitású hulladékok elhelyezéséről.

Az új ügyvezető kiemelten fontosnak tartja a nyugat-mecseki kutatások tervét

– Új munkája során nyilván kapcsolatba kerül az érintett telephelyek környezetében élőkkal. Ez valamennyire újdonság lesz önnek, hiszen pécsi bányakapitányként és az NRHT építésvezetőjeként csak azzal a két régióval ismerkedhetett meg. Van-e kialakult elképzelése ezzel kapcsolatban?

– Mindenképpen folytatni szeretnénk a nyitottság politikáját és természetesen én is jó személyes kapcsolatra törekszem a térségi társulásokkal, a lakosokkal. Többször találkoztam már a polgármesterekkel, sőt a nyugat-mecseki térségben végzett közvélemény-kutatást megelőző ismeretterjesztő sorozatban előadást is vállaltam a bodai lakosoknak. A mi munkánkban nagyon sokat számít az itt élők véleménye, ezért is végeztem az RHK két évente közvélemény-kutatást. Az ideai felmérés első eredményei azt sejtetik, hogy a lakosság mindenhol díjazza a folyamatos nyílt tájékoztatást. Ami engem illet, igyekszem majd a társulások minél több eseményén személyesen részt venni, mert a legjobb tapasztalatokat a helyszínen lehet begyűjteni.

– Végezetül néhány magánjellegű téma: három felnőtt gyermek büszke édesapja.

– Igen, és azt gondolom méltán. Lányom egy nagy nemzetközi ügyvédi irodánál dolgozik, Spanyolországban (nem esik messze az alma...) épp most készül az ügyvédi vizsgájára odakint, ami nem kis teljesítmény lenne magyarul sem, hát még ott, spanyolul. Nagybik fiam programozó informatikus, a legkisebb még egyetemista.

– Hobbi?

– Szeretek olvasni, színházba járni, és világlemben sportoltam is. Annak idején a DVTK-ban és a Miskolci Bányászbán fociztam – ma már inkább a téli sportokat kedvelem. Snowboardozni például a gyerekeim miatt tanultam meg, néhány éve. Mondták mindig, hogy „apa, ehhez te már öreg vagy”. Én pedig meg akartam mutatni nekik, hogy bár – a korom, a tapasztalataim miatt – óvatossabb vagyok mint ők, akik épp csak elkezdtek a felnőtt életet, azért ebben is lépést tudok tartani velük. Eleinte furcsa volt, aztán rájöttem: az a lényeg, hagnom kell, hogy a lendület vigyen, az óvatosság, az elemzések ideje itt nem a cselekvés közben, hanem előtte és utána van.

Paks biztonsága megkérdőjelezhetetlen

Március 11-én természeti katasztrófa sújtott le Japánra, egyszerre kettő is. Az ázsiai szigetországban egy Richter-skála szerinti 9-es erejű földrengés pusztított, majd ezt követően egy több hullámban érkező szökőár is végigsöpört a part menti területeken. A Fukusimában található két atomerőmű közül az egyik súlyosan megrongálódott az események következtében, és ez világszerte sokakat tart nyugtalanságban azóta is.

A hazai szakemberek már többször megszólaltak annak kapcsán, hogy a Japánban történtek semmilyen veszélyt nem jelentek Magyarországra. Fellegi Tamás nemzeti fejlesztési miniszter március 23-án pedig Paksra utazott, hogy megtekintse hazánk egyetlen atomerőművének földrendésvédelmi rendszerét és tájékozódjon az itteni szakemberek felkészültségéről. A miniszter a program után sajtótájékoztatót tartott, ahol kifejtette, hogy a paksi atomerőmű biztonsága megkérdőjelezhetetlen, és nem lát olyan okot, amely megváltoztatná az atomenergia szerepéről vallott elképzeléseket. Felkérte az illetékes szerveket, hogy továbbra is tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy minimalizálni lehessen az esetleges balesetek valószínűségét és kijelentette, hogy a paksi atomerőmű is aláveti magát annak a „stressztesztnek”, amely az Európai Unióban található atomerőművek biztonságvédelmi rendszereit hivatott majd ellenőrizni. A létesítmény üzemidő-hosszabbítása és tervezett bővítése

Fellegi Tamás miniszter az atomerőmű szakembereinek társaságában bizonyosodhatott meg a létesítmény biztonságáról

kapcsán azon az állásponton volt, hogy a megfelelő felülvizsgálatok és az esetleges módosítások után mindkét program végrehajtására szükség lesz.

Az eseményen érdekességként az is elhangzott, hogy Japánban a komolyabb problémát az eddigi vizsgálatok alapján nem a földrengés, hanem az azt követő szökőár okozta. Viszont az ilyen természeti katasztrófa mint a szökőár nemhogy Pakson, de az egész Kárpát-medencében kizárt. Maga a földrengés valós

veszély lehetne, de Paks erre is felkészült. A kilencvenes években egy olyan fejlesztésen is átesett a létesítmény, melynek következtében egy komoly – hazánkban már évszázadok óta példátlan – erősségű rengésnek is ellenállna. Az erőmű építéskor a tervezők más természeti csapásra is felkészültek. A paksi atomerőmű két méterrel magasabban helyezkedik el, mint a Duna mellett futó töltés legmagasabb pontja, vagyis ha kiöntene a folyó, az erőműbe akkor se törne be a víz.

Konferenciával zárult az akadálymentesítési program

21 település, közel 562 millió forint fejlesztési támogatáshoz jutott a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány 2009 tavaszán meghirdetett és tavaly lezárult komplex akadálymentesítési pályázatán. A pályázat szervezői és a nyertes projektek gazdái konferencián összegezték a programmal kapcsolatos tapasztalataikat. A 2011. február 25-én, Pakson tartott rendezvényre a fő támogató képviseletében Vegar Andreassen, a Norvég Királyi Nagykövetség Első Titkára is ellátogatott.

Tavaly ért véget a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány, valamint az EGT (Európai Gazdasági Térség) és a Norvég Finanszírozási Mechanizmusok közös finanszírozású akadálymentesítési programja. A háromfordulós pályázaton Baranya, Bács-Kiskun, Pest és Tolna megye 60 települése vehetett részt. A pályázatot a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány hirdette meg azzal a céllal, hogy ösztönözze és támogassa az önkormányzati intézmények, helyi civil szervezetek, társulások, közhasznú és gazdálkodó szervezetek épületeinek akadálymentesítését. A települések számára rendelkezésre bocsátott összeg nagyobbik részét a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány korábban maga is pályázat útján nyerte az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok alapjától.

A paksi esemény kiváló alkalmat nyújtott a projekt sikereinek ismertetésére

A programon kizárólag komplex akadálymentesítési átalakításokra lehetett támogatást nyerni, amelyek egyenlő esélyű hozzáférést biztosítanak a közszolgáltatásokhoz mozgásérült, hallássérült, látássérült, értelmileg akadályozott, autista és halmozottan fogyatékos személyek számára. A kiírásra 38 pályázat érkezett, melyből az alapítvány 26 pályázónak, köztük NyMTIT-es településeknek ítélte meg támogatást, összesen 561 478 795 Ft értékben. A támogatottak között találunk orvosi rendelőt, iskolát, szeretetotthont és polgármesteri hivatalt is. A nyertes projektek teljes listája az alapítvány honlapján található (www.dmta.hu).

Az alapítvány 2011. február 25-én, pénteken programzáró konferenciát szervezett a pályázat eredményeinek, tapasztalatainak ismertetésére. Az alapítvány képviselői és három mintaprojekt gazdája mellett az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok képviseletében felszólalt Vegar Andreassen, a Norvég Királyi Nagykövetség első titkára is, méltatva a program sikerességét.

Hajrá kicsinyek?

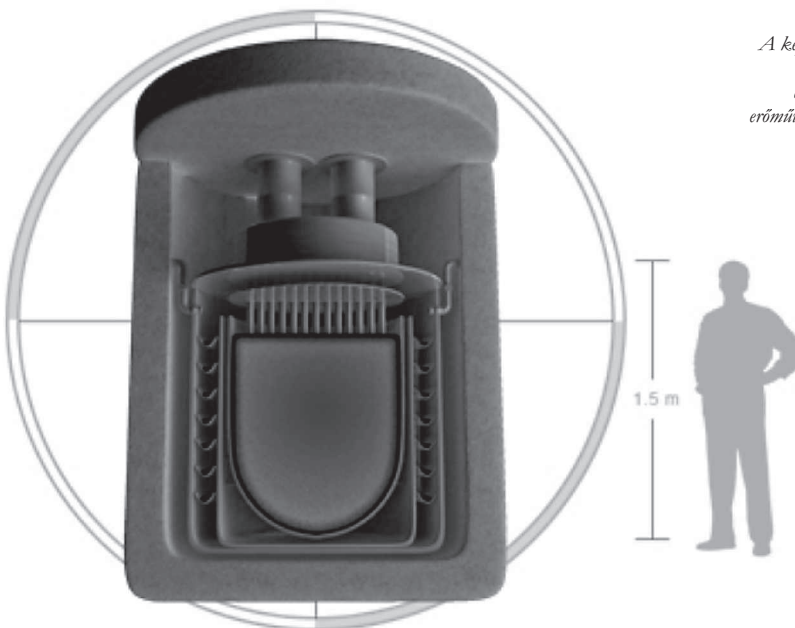
Jelenleg a világban a villamos energia 15 százalékát állítják elő atomerőművek. Napjainkban reneszánszát éli a nukleáris energiatermelés és az újonnan épülő atomerőművekbe egyre nagyobb teljesítményű reaktorokat terveznek.

A mi paksi reaktorainkat jó három évtizeddel ezelőtt 440 megawattosnak tervezték, ám kiváló mérnök szakembereinknek köszönhetően jelenleg 500 MW teljesítménnyel dolgoznak. Az újabb, harmadik generációs reaktorok azonban már többnyire egységenként 1000–1500 MW teljesítményre képesek. Emiatt is érdekes, hogy a növekedési trend közepette felbukkantak törpék is, a „nukleáris batteriák”.

Az Egyesült Államokban és Angliában is, jeles cégek sora fejlesztett ki néhányszor tíz megawattos minireaktorokat, amelyeknek a mérete nem haladja meg egy nagyobb fajta hűtőszekrényét. Igaz, a villamos teljesítményük is kicsi a nagy testvérekéhez viszonyítva. De azért egy 25 megawattos „hűtő-fűtőszekrény” elegendő egy kisebb, húszezer lakásból-házból álló város, vagy akár egy jó sok energiát faló tengervíz-sótlanító rendszer ellátására. (Esetleg, kevésbé kellemes lehetőségként katonai bázisok villamoshálózatához). Nem csoda, hogy például az USA energetikai minisztere is lelkes támogatója a kis nukleáris reaktorok fejlesztésének és alkalmazásának.

A minireaktorok számos előnyt kínálnak

- Viszonylag olcsók, és akár kulcsra-készen lehet szállítani őket a telepítés helyére. Olcsók persze, de csak relatíve, mert körülbelül százmillió dollár az építési költség, és mintegy 20-25 ember kell az üzemeltetéshez. Ám ez olcsónak számít, ha a mostanság épülő monstrumok négy-hatmilliárd dolláros beruházási költségéhez, és az ott dolgozók 300 főnyi létszámához hasonlítjuk...
- Igen jó szolgálatot tehetnek a fejlődő országokban, mert akár a helyi, „mini” vezetékhálózattal is működnek. Ennek nagy jelentősége van olyan térségekben, ahová nem ér el az országos villamoshálózat. Például Afrika nem egy országában így megoldható lenne egy-egy távoli, kisebb település villamos energia ellátása.

A kép jól mutatja, hogy valóban csekély méretű erőművekről van szó

- Ugyanakkor igen hasznosak lehetnek nukleáris akkumulátorként szél- vagy napenergia telepek mellett, ellátás-stabilizálóként.

Eddig tartott az előnyök sora, csak hogy a kételkedők-ellenzők is sorolják a maguk érveit.

- Kérdés, mi lesz a kiegészítő fűtőelemekkel. Nyilván a legtöbb kisreaktor közelében nem lehet a helyszínen eltárolni, mert nem biztos, hogy megfelelőek a talaj- és egyéb környezeti viszonyok, és feltehetően helyben aligha volna meg a kezeléshez, a felügyelethez a kellő szakértelem.

A gyártó vállalatok persze készek megoldást ajánlani a teljes ciklusra: ők szállítják a dúsított urániumot, aztán ők is gyűjtik be, és viszik a megfelelő újrafeldolgozó vagy tárolóhelyre a nagy aktivitású hulladékot. Sőt, a rendszert szállítók azt is vállalják, hogy folyamatosan monitorozzák a reaktor üzemeltetését, például műholdas kommunikáció segítségével, és rögtön beavatkoznak, ha valami problémát észlelnének.

- Itt érkeztünk el a kritikusok legerősebb érvéhez: a terrorista veszélyhez. Talán legkevésbé fenyegetne az, hogy rosszszándékú alakok felrobbanthatják az egységet, mivel a minireaktort nagyon erős betonréteggel veszik körül, és be is

süllyeszti a föld alá. Kritikus lehet viszont a szállítás. Egy ilyen reaktor ugyanis elfér egy nagy teherautó platóján, ami óriási előnyt, ugyanakkor nagy veszély is jelent, mert könnyen elrabolható.

- Az is veszélyes, ha a reaktor egy hajót lát el villamos energiával (számos film is foglalkozott vele, de az életből még inkább tudhatjuk), hogy a hajó megtámadható, elfoglalható. A kalózkod pedig leszerelhetik, elvihetik – ezzel terroristák kezébe kerülhet nukleáris anyag bombagyártáshoz.

Ez utóbbi persze kissé gyermeteg felvetés, mert nem benzínről van szó, amit egyszerűen leszívhatnak a tankból. Mégis valós veszély, ha piszkos bomba gyártásához is alkalmas sugárzó anyag kerül illetéktelen kezekbe.

Pro és kontra érvek persze minden újdonság esetében felmerülnek. A fő szempontok: a hasznosság, a költségek aránya, az üzemeltetés folyamatosága, és természetesen az egész rendszer biztonsága. A lényeg, hogy az e szempontok szerint fölített kérdések, főként a biztonságé, megnyugtatóan megválaszolhatók-e. Mert százszázalékos biztonság nem létezik. Ugyanakkor élni kell, energiaellátás kell – akár kompromisszumok árán is.

Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök, a Magyar Mérnök Akadémia tagja

Látogatóban járt a társulás

Február 10-én az NyMTIT küldöttsége szakmai látogatást tett a Pest megyei Püspökszilágyban található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban. A társulás polgármestereit szakmai konzulensként elkísérte Hideg József, a MECSEKÉRC Zrt. társadalmi kapcsolatokért felelős vezetője, Szabó Attila, az RHK Kft. kommunikációs vezetője, Buday Gábor az RHK Kft. munkatársa, valamint Varga Géza a Zsongorkó Baráti Kör elnöke is.

A délelőtti program keretében szakmai megbeszélésre került sor az Izotóp Tájékoztatási Társulás (ITT) Kisménediben található központjában. Edelman György, az ITT elnöke röviden összefoglalta a társulás feladatait, és egy rövid települési séta keretében bemutatta azokat a fejlesztéseket, melyek a támogatási alap és a pályázati források felhasználásával valósultak meg. Szabó Attila, az RHK Kft. kommunikációs vezetője a megbeszélések során külön kiemelte a társulások közötti szoros kapcsolatok fontosságát, különösen a lakossági tájékoztatás területén, majd felvette egy esetleges, közös – a két társulás tagjainak részvételével zajló – szakmai út megszervezését.

Az utóbbi években az erőfeszítések, az RHFT vonatkozásában arra irányultak, hogy a több évtizedes létesítmény a mai kor követelményeinek is teljes mértékben megfeleljen – hangzott el a kísérőktől a telephely bejáratánál. Ennek érdekében megkezdődött az RHFT létesítményeinek rekonstrukciója. A cél, hogy a meghosszabbított üzemeltetési engedély birtokában, hosszú távon, folyamatosan és biztonságosan üzemeltessék a telephelyet. A tárolókapacitás megfelelő felszabadításával még hosszú éveken át hasznos tárolója lesz az RHFT a nem atomerőművi eredetű kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékoknak.

Az NyMTIT képviselői meglelégedéssel nyugtázták a hallottakat és látottakat. Megállapították, hogy tapasztalatuk szerint a hazai radioaktív hulladék-elhelyezés meg- nyugtató módon valósul meg itt is.

A bejárás során szakmai tapasztalatokkal gazdagodhattak a nyugat-mecseki polgármesterek

Metszési bemutató Kővágószőlőn

„A tavaszra még várni kell” – ez volt a gazdák véleménye a Zsongorkó Baráti Kör kertészeti munkacsoportjának zárórendezvényén, február 27-én a kővágószőlősi művelődési ház előtti gyülekezézn. Varga Géza, a baráti kör elnöke köszöntötte a megjelent gazdákat és Havrán István borászt. Tíz perc séta után érkeztek az érdeklődők Bencze Ferenc szőlőjéhez, a bemutató helyszínére. Havrán István bevezetőjében röviden ismertette a 2010-es év időjárási körülményeit, majd a metszés történetéről osztott meg igen érdekes gondolatokat. Többek között elhangzott, hogy közel 4000 éve metszik a szőlőt, mert akkor vették észre, hogy azok a tőkék, melyeket megrágtak a kecskék, több

termést hoznak. A metszés célja, hogy a tőkéken biztosítsák az évi termésialakításhoz kedvező feltételeket. Azt is fontos megnézni, hogy a rügyek szenvedtek-e a télen fagykárt vagy nem. Ennek módját mutatta meg Havrán István metszési bemutatója elején. „Egy vesszőt vágva a rügyet fel kell hasítani, ebből állapítható meg a fagyás mértéke” – részletezte a módszert a szakértő. A program zárásaként a Zsongorkó Baráti Kör asszonyai ismét kitétek magukért, és étellel- itallal kínálták a gazdákat, akiknek fehér abrosz mellett lehetőségük nyílt a borok megkóstolására is.

Képünk a januári kővágószőlősi bormustrán készült, amely szintén szép hagyományokkal rendelkező esemény itt a Nyugat-Mecsekben

NYUGAT-MECSEKI
Tájéoló
Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesta, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótóttós

KISTÉRSÉGI LAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest, Szabadság tér 7.)
Felelős kiadó a kft. ügyvezető
igazgatója. Szerkeszti
a szerkesztőbizottság.
Készült a Ferling PR Kft.
közreműködésével.
Nyomás: V-TESA Bt.

ISSN 1786-0563